

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1443 2, 7, 12, 16, 17, 18,
20, 22, 35, 36 IR 43 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 21¹
STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

2024 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 17 dalį ir ją išdėstyti taip:

„17. Paslapčių subjektas – valstybės ir savivaldybės institucija, kurios veikla susijusi su informacijos įslaptinimu, išslaptinimu, įslaptintos informacijos naudojimu ir (ar) apsauga, **taip pat** tokiai institucijai pavaldi ar jos reguliavimo sričiai priskirta įstaiga, įmonė, **akcinė bendrovė arba uždaroji akcinė bendrovė, kurios visus balsus visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančios akcijos priklauso valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei**, kurioms suteiktas paslapčių subjekto statusas, ~~pritarus Lietuvos Respublikos paslapčių apsaugos koordinavimo komisijai (toliau – Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija)~~ **ši institucija, pritarus Lietuvos Respublikos paslapčių apsaugos koordinavimo komisijai, suteikė paslapčių subjekto statusą.**“

2. Pakeisti 2 straipsnio 18 dalį ir ją išdėstyti taip:

„18. Paslapčių subjekto ar tiekėjo darbuotojas – asmuo, kurį su paslapčių subjektu ar tiekėju sieja tarnybos ar darbo santykiai, ~~taip pat~~ asmuo, kuris, sudaręs praktinio mokymo, savanoriškos praktikos ar profesinės veiklos praktikos sutartį, paslapčių subjekte ar pas tiekėją atlieka praktiką, **taip pat asmuo, kuris paslapčių subjekto statusą turinčioje akcinėje bendrovėje arba uždarojoje akcinėje bendrovėje yra kolegialaus priežiūros organo, kolegialaus valdymo organo ar jų sudaromo komiteto narys.**“

3. Papildyti 2 straipsnį 29 dalimi:

„29. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme.“

2 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 1 dalies 13 punktą ir jį išdėstyti taip:

„13) detalūs duomenys apie valstybės gynybai naudojamą oro **ar jūrų** erdvės stebėjimo ir

kontrolės sistemą;“.

3 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnio 3 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) vertina paslapčių subjektų sprendimų dėl paslapčių subjekto statuso suteikimo pavaldžioms ar jų reguliavimo sričiai priskirtoms įstaigoms, įmonėms, **akcinėms bendrovėms arba uždarosioms akcinėms bendrovėms, kurių visus balsus visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančios akcijos priklauso valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei, projektus;**“.

4 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 16 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Paslapčių subjekto darbuotojams teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikia paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo, šauliams – krašto apsaugos ministras ar jo įgaliotas asmuo. Paslapčių subjekto vadovui teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikia paslapčių subjekto vadovą į pareigas skiriantis asmuo ar jo įgaliotas asmuo, **kai vadovą į pareigas skiria kolegialus subjektas, teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikia kolegialaus subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo.** Ši teisė suteikiama iki darbo (tarnybos) santykių nutraukimo arba iki renkamų ar skiriamų į pareigas asmenų įgaliojimų laiko pasibaigimo. **Išleistam į atsargą ir į tarnybą aktyviajame kariuomenės personalo rezerve paskirtam kariui suteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, galioja iki jo atleidimo iš tarnybos aktyviajame kariuomenės personalo rezerve dienos.**“

2. Papildyti 16 straipsnį 2¹ dalimi:

„2¹. Teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, nesuteikiama, jeigu paslapčių subjekto darbuotojui buvo panaikinta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, vadovaujantis šio straipsnio 2² dalimi arba panaikintas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija vadovaujantis šio įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 5 punktu ir nuo tokio sprendimo dienos nepraėjo 3 metai.“

3. Papildyti 16 straipsnį 2² dalimi:

„2². Teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, panaikinama, jeigu paslapčių subjekto darbuotojas pažeidė apribojimą, nurodytą šio įstatymo 21¹ straipsnyje.“

4. Pakeisti 16 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Informaciją, ar asmuo atitinka šio straipsnio 2, **2¹ ir 2² dalyse** nustatytas sąlygas, surenka paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo arba krašto apsaugos ministras ar jo įgaliotas asmuo, jeigu tikrinamas asmuo yra šaulys, **arba kolegialaus subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo, jeigu tikrinamas kolegialaus subjekto į pareigas skiriamas paslapčių subjekto vadovas**, iš valstybės registru (kadastru), klasifikatorių ir kitų duomenų bankų ~~informacinių išteklių~~ arba kreipdamasis į teisėsaugos, kontrolės ir kitas institucijas, įstaigas ar įmones, tvarkančias atitinkamą informaciją, o šios turimą informaciją privalo pateikti ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos. Paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo arba krašto apsaugos ministras ar jo įgaliotas asmuo, jeigu tikrinamas asmuo yra šaulys, gali tikrinamo asmens paprašyti pateikti tikrinimui reikalingą informaciją ar dokumentus.“

5. Pakeisti 16 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Jeigu leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, neteko galios nutraukus asmens darbo (tarnybos) santykius, **atleidus iš tarnybos aktyviajame kariuomenės personalo rezerve** arba pasibaigus renkamų ar skiriamų į pareigas asmenų įgaliojimų laikui, arba šio įstatymo 35 straipsnio 7 dalyje nustatyto atveju, teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, asmeniui iš naujo suteikiama be tikrinimo, jeigu nuo dienos, kurią leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, neteko galios, nepraėjo 12 mėnesių ir nuo paskutinio asmens tikrinimo dėl leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimo arba teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikimo nepraėjo 10 metų.“

5 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 17 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) asmuo pateikia užpildytą **Vyriausybės** nustatytos formos klausimyną;“.

2. Papildyti 17 straipsnio 2 dalį 12¹ punktu:

„12¹) paslapčių subjekto darbuotojui buvo panaikinta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, vadovaujantis šio įstatymo 16 straipsnio 2² dalimi arba panaikintas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija vadovaujantis šio įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 5 punktu ir nuo tokio sprendimo dienos nepraėjo 3 metai.“

3. Pakeisti 17 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Asmuo papildomai tikrinamas nesibaigus šio straipsnio 5 dalyje nustatytiems terminams, jeigu gauta duomenų, kad galėjo atsirasti šio straipsnio 2 dalyje **ir šio įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 5 punkte** numatytų aplinkybių. Tokiu atveju patikrinimo metu paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens **arba kolegialaus subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens, jeigu tikrinamas kolegialaus subjekto į pareigas skiriamas paslapčių subjekto vadovas**, sprendimu asmeniui uždraudžiama dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Konfidencialiai“ ir aukštesne žyma ar jos atitikmenimis. Patikrinimas negali trukti ilgiau, negu nustatyta šio įstatymo 18 straipsnio 8 dalyje. Jeigu paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo, **arba kolegialaus subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo, jeigu tikrinamas kolegialaus subjekto į pareigas skiriamas paslapčių subjekto vadovas**, nusprendžia, kad asmuo, kuriam uždrausta dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, negali atlikti pavestų funkcijų nesinaudodamas įslaptinta informacija, toks asmuo perkeliamas į kitas pareigas, kurioms nenustatytas leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija reikalavimas, o jeigu nėra pareigų, į kurias šis asmuo galėtų būti perkeltas, – jis nušalinamas nuo pareigų. Asmuo į kitas pareigas perkeliamas arba nušalinamas nuo pareigų ne ilgesniam kaip šio įstatymo 18 straipsnio 8 dalyje nustatytam asmens tikrinimo terminui.“

4. Papildyti 17 straipsnį 8¹ dalimi:

„8¹. Jeigu į pratybas, mokymus ar vykdyti tarnybos užduočių šaukiamam aktyviojo kariuomenės personalo rezervo kariui, turinčiam galiojantį leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, pratybų, mokymų ar tarnybos užduočių vykdymo metu reikės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Konfidencialiai“ ar aukštesne, karys į šias pratybas, mokymus ar vykdyti tarnybos užduočių kviečiamas tik patikrinus, ar neatsirado šio straipsnio 2 dalyje numatytų aplinkybių. Aktyviojo kariuomenės personalo rezervo karys netikrinamas, jei nuo jo paskyrimo į aktyvųjį kariuomenės personalo rezervą dienos ar prieš tai atlikto aktyviojo kariuomenės personalo rezervo kario tikrinimo dienos nepraėjo 12 mėnesių.“

6 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 18 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Asmens tikrinimas dėl leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimo pradedamas gavus ~~tinkamai~~ užpildytą Vyriausybės nustatytos formos klausimyną. Šio įstatymo 17 straipsnio 8¹ dalyje numatytas tikrinimas pradedamas gavus į pratybas, mokymus ar vykdyti tarnybos užduočių šaukiamo aktyviojo kariuomenės personalo rezervo kario užpildytą nustatytos formos klausimyną.“

2. Papildyti 18 straipsnį 8¹ dalimi:

„8¹. Šio įstatymo 17 straipsnio 8¹ dalyje numatytą tikrinimą Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos privalo atlikti ne vėliau kaip per 40 darbo dienų.“

3. Pakeisti 18 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Asmens tikrinimą atliekančios institucijos, vertindamos, ar nėra šio įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje nurodytų aplinkybių, turi teisę neatlygintinai gauti duomenis apie tikrinamą asmenį iš valstybės ~~registrų (kadastrų), klasifikatorių ir kitų duomenų bankų~~ **informacinių išteklių**, taip pat kitą informaciją apie tikrinamą asmenį iš visų valstybės, savivaldybių institucijų, antstolių, notarų, finansų ir kredito įstaigų (įskaitant banko paslaptį sudarančią informaciją), sveikatos priežiūros įstaigų (įskaitant konfidencialią informaciją apie pacientą), kitų įmonių, įstaigų, organizacijų, juridinių ar fizinių asmenų. Šie subjektai, gavę asmens tikrinimą atliekančios institucijos prašymą pateikti informaciją apie tikrinamą asmenį, ~~ši~~ informaciją privalo pateikti ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos.“

7 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 20 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) atlikus pakartotinį, ~~ar~~ papildomą **ar šio įstatymo 17 straipsnio 8¹ dalyje numatytą** asmens tikrinimą nustatoma kuri nors iš aplinkybių, nurodytų šio įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje.“

2. Papildyti 20 straipsnio 1 dalį 5 punktu:

„5) paslapčių subjekto darbuotojas pažeidė apribojimą, nurodytą šio įstatymo 21¹ straipsnyje.“

3. Pakeisti 20 straipsnio 1¹ dalį ir ją išdėstyti taip:

„1¹. Jeigu su paslapčių subjektu ar tiekėju nutraukiami darbo (tarnybos) santykiai, pasibaigia renkamų arba skiriamų į pareigas asmenų įgaliojimų laikas arba asmuo išbraukiamas iš žvalgybos pareigūnų rezervo, sprendimas panaikinti asmeniui išduotą leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija nepriimamas – leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija netenka galios nuo darbo (tarnybos) santykių su paslapčių subjektu ar tiekėju nutraukimo, renkamų arba skiriamų į pareigas asmenų įgaliojimų laiko pabaigos arba asmens išbraukimo iš žvalgybos pareigūnų rezervo dienos. **Išleistam į atsargą ir į tarnybą aktyviajame kariuomenės personalo rezerve paskirtam kariui išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija netenka galios nuo kario atleidimo iš tarnybos aktyviajame kariuomenės personalo rezerve dienos.“**

8 straipsnis. Įstatymo papildymas 21¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 21¹ straipsniu:

„21¹ straipsnis. Apribojimai dėl vykimo į užsienio valstybes ar teritorijas

Paslapčių subjekto darbuotojui, kuriam yra išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba suteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, ne tarnybos ar ne darbo tikslais draudžiama vykti į užsienio valstybes ar teritorijas, kurių sąrašą, įvertinusi Nacionalinio saugumo strategijoje ir kituose planavimo dokumentuose apibrėžtus rizikos veiksnius, pavojus ir grėsmes nacionaliniam saugumui, taip pat kitų nacionalinio saugumo užtikrinimo subjektų šiuo tikslu priimtus sprendimus ar suteiktą informaciją, tvirtina Vyriausybė. Atsižvelgdama į rizikos veiksnių, pavojų ir grėsmių nacionaliniam saugumui raidą ir pokyčius, Vyriausybė turi teisę nustatyti atvejus (įskaitant išimtinius atvejus dėl asmeninių aplinkybių) ir tvarką, pagal kurią paslapčių subjekto darbuotojų vykimas į minėtame sąraše esančias užsienio valstybes ar teritorijas būtų galimas tik turint leidimą arba deklaravus informaciją apie išvykimą.“

9 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) paima iš asmenų, kuriems išduodami leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba suteikiama teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, **Vyriausybės** nustatyto pavyzdžio rašytinius pasižadėjimus saugoti įslaptintą informaciją;“.

10 straipsnis. 35 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 35 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) tiekėjo užpildytą **Vyriausybės nustatytos formos** įslaptintų sandorių saugumo klausimą;“.

2. Pakeisti 35 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) tiekėjo administracijos vadovo, vyriausiojo buhalterio arba buhalterinę apskaitą tvarkančio padalinio vadovo ar tikrinamo tiekėjo buhalterinę apskaitą tvarkančio kito asmens, už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingų asmenų, juos pavaduojančių asmenų ir darbuotojų ar įgaliotų asmenų, kurie dalyvaus rengiant ir teikiant komercinius pasiūlymus paslapčių subjektams dėl įslaptintų sandorių sudarymo, užpildytus **Vyriausybės nustatytos formos** klausimynus;“.

11 straipsnis. 36 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 36 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Įslaptintų sandorių saugumą užtikrinanti institucija, atlikdama tiekėjo patikimumo ar atitikties įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimams vertinimą, turi teisę neatlygintinai gauti visą informaciją, susijusią su tiekėjo ir jo

darbuotojų patikimumo įvertinimu, iš valstybės ~~registru (kadastrų), klasifikatorių ir kitų duomenų bankų~~ **informacinių išteklių**, valstybės, savivaldybės institucijų, kitų įmonių, įstaigų, organizacijų, juridinių ir fizinių asmenų.“

12 straipsnis. 43 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 43 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. ĮIRIS perduodant įslaptintą informaciją, jos slaptumas turi būti užtikrintas įgyvendinant telekomunikacijų apsaugos reikalavimus ir naudojant Nacionalinės komunikacijų apsaugos tarnybos patvirtintus kriptografinius metodus ir (ar) produktus. **Nacionalinė komunikacijų apsaugos tarnyba nustato kriptografinių metodų ir (ar) produktų tvirtinimo tvarką.**“

13 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 1–3 straipsnius ir šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2024 m. rugsėjo 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nacionalinė komunikacijų apsaugos tarnyba iki 2024 m. rugpjūčio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Asmenims, į šio įstatymo 8 straipsniu papildytame Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 21¹ straipsnyje nurodytą valstybę ar teritoriją atvykusiems iki šio įstatymo įsigaliojimo, šio įstatymo 4 straipsniu pakeisto Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 16 straipsnio 2² dalies ir šio įstatymo 7 straipsniu pakeisto Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 5 punkto nuostatos netaikomos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas